

AKTIVT LIV OG JOB DER HOLDER!

AUGUST 2015

I Handicapidrættens Videnscenter har vi i 20 år arbejdet for at forstå, hvordan mennesker på kanten af samfundet kan få mulighed for at leve et liv med aktivitet og deltagelse. Vi ved, hvad det virker, og vi arbejder målrettet for at omsætte den viden til praksis.

**LIKKEL LUND,
SKUESPILLER:**

"Jeg kender ingen, der arbejder så meget for handicappedes vilkår, som Videnscentret gør!"

**DOAN LARSEN,
IT-SUPPORTER:**

"I gav mig selvværd og så muligheder mere end umuligheder."

**JENS ASSUM,
BALKAN-VETERAN:**

"I måtte bogstaveligt talt samle mig op fra gulvet og har sørget for, jeg ikke er gået i hundene igen!"

**JETTE SELMER,
IDRÆTSLÆRER:**

"I udfordrer os på vores faglige viden og får os til at stille spørgsmål til vores praksis."

Indhold

- 3 Leder
- 4 Fremtidige projekter
- 8 Tilpasset idræt og friluftsliv
- 10 Aktivt arbejdsliv
- 14 Cases
- 20 Postkort
- 22 Historien om Videnscentret
- 26 Kommunikation og Viden

Udgivet i 2015 af
Handicapdrættens Videnscenter
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
www.handivid.dk
Tlf: 46 34 00 00

Redaktion:
Jette Lyhne og Bo Therkildsen

Foto:
Hvor intet andet er nævnt: Bo Therkildsen

Opsætning og layout:
Line Flindt Grafik

Tryk:
Frederiksberg Bogtryk

ISBN: 978-87-90388-19-5

Handicapdrættens Videnscenter kæmper for eksistensen

Handicapdrættens Videnscenter har i tyve år leveret en effektiv og højt kvalificeret indsats til gavn for mennesker på kanten af samfundet. Men økonomien – og dermed videnscentrets fremtid – er alvorligt truet

Af Kristian Jensen, centerleder, Handicapdrættens Videnscenter

Hæftet som du sidder med i hånden, er fyldt med mennesker som siger en eneste ting: at det kan lade sig gøre at forbedre mulighederne for mennesker på kanten af samfundet.

Med den rette indsats.

Og at Handicapdrættens Videnscenter – Handivid – gennem sit mangeårige arbejde har vist, at det kan lade sig gøre: at mennesker med kroniske sygdomme og fysiske og psykiske handicap kan være aktive og deltage i samfundets fællesskaber.

Alle som medvirker i dette hæfte, taler af erfaring, for de har selv oplevet det, enten som mennesker med komplekse udfordringer eller som medarbejdere og samarbejdspartnere.

De siger også, at der er hårdt brug for den type indsats, som Handivid har stået for.

Alligevel befinder Handivid sig i sin hidtil mest alvorlige økonomiske krise.

Uvis fremtid

Handivids fremtid er usikker, fordi et flertal i Folketinget i slutningen af 2014 besluttede at lægge satspuljen om. Det er midler fra satspuljen, sammen med tips- og lottomidler, der primært har finansieret Videnscentrets arbejde siden starten i 1995.

Hvad der skal ske med de organisationer, der som Handivid pludselig står uden fortsat finansiering, har det ikke været muligt at få svar på endnu.

Men for Handicapdrættens Videnscenter er situationen den, at kassen risikerer at være tom til april næste år.

Medarbejderne har fuld fart på med igangværende og nye projekter. Men reelt ved hverken bestyrelse eller medarbejdere, om centret om et halvt år bliver nedlagt, fortsætter på halv kraft – eller får mulighed for at arbejde videre.

Videnscentret har en klar mission: Gennem ord og handling at forbedre mulighederne for, at mennesker

på kanten af samfundet efter eget valg kan være aktive i idræt og fritid, i naturen og på jobbet.

Og trods den økonomiske krise er videnscentrets medarbejdere i fuld gang med store opgaver og planer:

- et ressourceforløbsprojekt afsluttes ved årets udgang efter to års omfattende indsats
- et nyt projekt for krigsveteraner med psykiske skader er under opbygning og er finansieret
- en landsdækkende rådgivning og jobformidling under navnet "Job der holder" er i støbeskeen
- en række initiativer om natur, sundhed og handicap er langt fremme.

Opgaverne står i kø, og der står mere om dem her i hæftet. Og kvaliteten af arbejdet fejler ikke noget at dømme efter de mange positive tilbagemeldinger, som der også er eksempler på i hæftet.

Men pengene mangler.

Tættere på handicapbevægelsen

Når nøden er størst, er det godt at være blandt venner! Det er grunden til, at Videnscentret i sommer er flyttet ind i Handicaporganisationernes Hus i Høje Taastrup. Samtidig har centret indgået en samarbejdsaftale med Danske Handicaporganisationer (DH), som respekterer uafhængigheden, men åbner dørene til en række spændende muligheder. Der vil fortsat være en tæt forbindelse til handicapdrætsforbundet DHIF, som i sin tid stiftede Handicapdrættens Videnscenter. Det ændrer aftalen med DH ikke. Men grundlaget er bredere nu.

Fire scenarier

Siden nytår har bestyrelse og medarbejdere i Videnscentret arbejdet med fire mulige scenarier: 1) En fast bevilling på Finansloven. 2) Driftstilskud fordelt på flere ministerier. 3) Omstilling til en højere grad

af projektf finansiering. 4) Afvikling af aktiviteterne og kontrolleret nedlukning af centret.

Indtil videre har Kulturministeriet fornyet Videnscentrets tips- og lottobevilling på 1,6 mio. kr. ét år frem. Desuden står det fast, at Videnscentret får en central rolle i et nyt stort veteranprojekt, der starter nu i efteråret 2015 og varer hele 2016. Beskæftigelsesministeriet har givet 3 mio. kr. til projektet, der styres af Soldaterlegatet.

Flere tilsagn om projekttilskud kan være på vej og give ny luft.

Men projekttilskud alene gør det ikke.

Der er brug for en mere stabil finansiering, hvis Handivid fortsat skal levere hurtig og fagligt kvalificeret viden og rådgivning til mennesker, der har hårdt brug for det.

Den korteste vej til job der holder

Videnscentret satser stort på åben rådgivning og jobformidling i samarbejde med en række handicaporganisationer

Handicapdrættens Videnscenter satser nu stort på at udvikle en landsdækkende åben rådgivning og jobformidling for borgere med handicap og kroniske lidelser.

Rigtig mange borgere med handicap ønsker sig brændende en plads på arbejdsmarkedet, men har svært ved at skaffe sig et job ved egen kraft – og har også svært ved at få hjælp til det fra kommunen. Men får de den rigtige hjælp, lykkes det som regel. Det viser erfaringerne tydeligt: Handicapdrættens

Videnscenters jobkonsulenter har gennem 20 år formidlet masser af job til mennesker på kanten af arbejdsmarkedet – hvert år!

Til gengæld er der mange borgere med handicap og kroniske lidelser, der føler sig presset i urimelig grad af kommuner og jobcentre. De sendes i arbejdsprøvning, virksomhedspraktik, ressourceforløb o.a., selv om det forekommer usandsynligt, at det vil kunne bringe dem i job. Denne indsats koster kommunerne mange sagsbehandlertimer.

Det er lykkedes politikerne at slå igennem med det synspunkt, at alle potentielt har noget at byde på arbejdsmæssigt. Mennesker med handicap har i høj grad taget synspunktet til sig, og det har medført, at den enkelte oplever det som en større belastning end tidligere, hvis han eller hun trods alle anstrengelser fortsat står uden for arbejdsmarkedet. Når man ikke kan få adgang til arbejdsmarkedet eller gentagne gange bliver udstødt fra det, kan det virke stigmatiserende og give følelsen af mindreværd, hvilket forstærker problemerne yderligere.

Det er Videnscentrets og samarbejdspartneres opfattelse, at det ikke behøver være sådan: Med

Hanne har fibromyalgi og havde svært ved at få tilkendt og finde et fleksjob. Men med støtte fra Videnscentret har hun nu fundet sin rette hylde i et fleksjob på International Business College i Aabenraa. Foto: Ruddi Christensen.

Karen er født med rygmarvsbrok og kan ikke klare et almindeligt job. Men det frivillige job som kirketjener, som Videnscentret hjalp hende til at få, giver hende følelsen af at være værdsat. Foto: Sonja Iskov.

en anden type indsats er det muligt at nå et bedre resultat: Job der holder.

Videnscentrets åbne rådgivning og jobformidling etableres i samarbejde med en række handicaporganisationer, heriblandt Dansk Fibromyalgiforening, Dansk Blindesamfund, PTU – livet efter ulykken, samt paraplyorganisationen Danske Handicaporganisationer.

Endvidere medvirker Egmont Højskolen, der årligt frekventeres af et stort antal unge og voksne med handicap, som står uden for arbejdsmarkedet, og Landsforeningen af Fleks- og Skånejobbere, som har kontakt med et stort antal arbejdsløse med nedsat funktionsevne landet over.

Videnscentret har med anbefaling fra de nævnte

organisationer søgt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om økonomisk støtte til initiativet.

Job der holder

Hvad er vigtigt, for at et job holder?

At den ansatte oplever jobbet som meningsfuldt.

At den ansatte kan bestride opgaverne eller har gode muligheder for at lære det.

At man som ansat oplever at bliver anerkendt for det man kan og det man yder.

At der er klare aftaler med arbejdsgiver og kolleger om, hvilke vilkår der gælder, og hvordan man griber det an, hvis vilkårene ændrer sig.

Og hvordan finder den jobsøgende og jobkonsulentent i fællesskab frem til job der holder? Det er selvfølgelig en individuel proces, men vil som regel indeholde følgende:

En samtalefase med grundig afdækning af jobsøgerens kompetencer og interesser, særlige behov, og hidtidige arbejds erfaringer.

En undersøgelsesfase, hvor jobsøgeren og konsulentent sammen tager på besøg hos interessante virksomheder, i fagforeningen, på jobcentret mm. Især i denne fase er det vigtigt, at fantasien slippes løs, da gode job erfaringsmæssigt kan findes på de mest uventede steder!

En ansøgningsfase og, når jobbet er etableret:

En opfølgingsfase, der varer så længe, som der er behov for det, dvs. indtil parterne er enige om, at nu er der et job der holder.

Åben rådgivning og jobformidling

Indgangen til projekt "Job der holder" går via en åben rådgivning for borgere med handicap og kroniske lidelser, der modtager dagpenge, ledighedsydelse, kontanthjælp eller førtidspension, eller er arbejdsløse uden offentlig forsørgelse.

Man kan henvende sig via telefon eller ved personligt fremmøde hos Videnscentret i Handicaporganisationernes Hus i Tåstrup eller på Egmont Højskolen i Hou. Træffetider vil efter 1. september kunne læses på hjemmesiden www.handivid.dk.

Gennem den åbne rådgivning vil deltagerne få en

Per havde efter udsendelse som soldat svært ved at komme hjem til en almindelig hverdag. Videnscentret støttede ham til at få et job på Egmont Højskolen som hjælpelærer og bademester. Foto: Simon Jeppesen.

større forståelse af, hvad det konkret er, der hidtil har forhindret dem i at få en uddannelse eller et arbejde, og hvad der skal til, for at de kan lykkes med det. Med mindre der er væsentlige grunde, der taler imod det, vil jobjagten nu kunne gå i gang.

I denne fase vil deltagerne efter behov få praktisk hjælp til at komme i kontakt med potentielle arbejdsgivere, træffe aftaler med jobcentret osv.

Det er forventningen, at ca. halvdelen af alle, som henvender sig i rådgivningen, går videre til jobformidlingen. Af dem forventer vi, at stort set alle kommer i job eller i uddannelse, der kan føre til job. Det er naturligvis kun en prognose, men den er ikke

Katrine har en medfødt hjerneskade, men har altid drømt om at blive sygeplejerske. Med hjælp fra Handicapdrættens Videnscenter blev hun ansat i fleksjob på Bispebjerg Hospital som sygeplejerske. Foto: Bo Therkildsen.

grebet ud af luften: Den bygger på Videnscentrets mangeårige erfaring på området.

Vi véd, at alle er gode til noget. Og at det er lysten, der driver værket.

April, 1995: På initiativ fra Dansk Handicap-Idræts Forbund (DHIF) oprettes Handicap-Idrættens Videnscenter og finansieres de første 3½ år gennem Socialministeriets SATS-pulje. Kristian Jensen starter som leder om sommeren, senere på året ansættes de første medarbejdere. Samtidig starter en række andre Videnscentre på handicapområdet.

Første bogudgivelse: "Brug kroppen - træn hovedet". Bogen åbner op for en lang række af hjerneskadearrangementer og tiltag, bl.a. idrætslejr, mindre konference osv.

Vi opretter det første job på særlige vilkår: Jørgen med hjerneskade ansættes ved Tønder Idrætscenter.

Tell med about it: Den første store konference og samtidigt de første skridt til internationalt samarbejde/netværk. Vi åbnede for APA-begrebet (Adapted Physical Activity)

Første nummer af vores blad Brug Bolden udkommer i november. Vi begynder hermed at indsamle interessenter på APA-området.

Første hjemmeside offentliggøres på adressen www.handivid.dk

Første udgivelse om handicappede elever i idrætsundervisningen Tema-hæfte nr. 17, Undervisningsministeriet.

Undersøgelse om handicappede elever i idrætsundervisningen i Roskilde Kommune.

Veteraner hjælpes til et bedre hverdagsliv

Veteraner, der er vendt hjem fra internationale militære operationer med PTSD, angst eller depression, oplever ofte langvarige sygdomsmedlænder og psykiatrisk behandling. De har brug for støtte på mange fronter for at få styr på tilværelsen og om muligt få et civilt arbejde. Men erfaringerne viser, at veteraner med PTSD kan være svære for kommunerne at hjælpe.

Soldaterlegatet starter derfor et veteranprojekt, "Tættere på arbejdsmarkedet med et godt hverdagsliv", der skal vise, hvordan det kan lade sig gøre at hjælpe en hårdt PTSD-ramt veteran til et godt hverdagsliv og dermed også til det nødvendige fundament for at få og beholde et job.

Soldaterlegatet har bedt Handicapdrættens Videnscenter levere det team af 360-graders konsulenter, som skal varetage opgaven i praksis. Endvidere er der lavet aftaler med PTSD-klinikker i Århus og København, som vil henvise hovedparten af projektdeltagerne. Lektor Birgitte Refslund Sørensen fra Institut for Antropologi ved Københavns Universitet står for følgeforskningen. Hun har de seneste fem år forsket i hjemvendte danske krigsveteraners reintegration i samfundet med fokus på den sociale anerkendelse.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering under Beskæftigelsesministeriet støtter projektet med 3 mio. kr. Projektet løber til udgangen af 2016.

Erfaringer indbygges i nyt projekt

I et tidligere veteranprojekt, "Hjem fra krig – og hvad

så?", har Handicapdrættens Videnscenter arbejdet med svært psykisk sårede veteraner, og erfaringerne fra det tidligere projekt indbygges i det nye.

Det helt afgørende for de veteraner, der deltog i "Hjem fra krig – og hvad så?", var Videnscentrets tilbud om lang tids støtte fra en personlig 360-graders-konsulent med erfaring inden for handicap- og psykiatrimrådet.

Projektets erfaringer viste, at den form for praktisk

og personlig støtte ikke blot supplerer, men er afgørende for et bedre og hurtigere resultat af den psykologiske og psykiatriske behandling.

Med det nye veteranprojekt, "Tættere på arbejdsmarkedet med et godt hverdagsliv", er det endvidere hensigten at kortlægge, hvad et godt hverdagsliv er – og hvilken betydning den gode hverdag har for at lede til uddannelse og beskæftigelse for krigsveteraner med psyko-sociale problemer.

Danmarks første fleksjobber ansættes i Videnscentret. Bjarne Hansen, som i dag er bogholder på fuld tid.

Med den nye lovgivning fra januar i hånden begynder vi at lave masser af fleksjob.

Konferencen: Hvis ikke nu hvornår så? Frederiksborg Amt (BB, okt 98 side 2 og BB, marts 98, bagsiden)

Vi deltager på Rehab Messen første gang.

En meget positiv CASA evaluering af Videnscentrets første 3½ år udkommer og danner grundlag for, at Videnscentret kan fortsætte.

360 graders-konsulenten tackler komplekse problemer

Handicapdrættens Videnscenter har igennem tyve år udviklet metoder til at hjælpe mennesker med handicap til et bedre og mere aktivt og socialt liv. De metoder får hårdt PTSD-ramte krigsveteraner nu gavn af.

- Det er vores erfaring, at en del veteraner med psykiske skader har svært ved at bede om hjælp. Der skal være nogen der rækker hånden frem til dem, ikke bare én gang, men igen og igen, siger centerleder Kristian Jensen, Handicapdrættens Videnscenter.

- De har behov for betydningsfulde fællesskaber om noget, som ikke har med krig at gøre. De skal have tilbud om individuel, menneskelig og praktisk støtte, når de har behov for det, og så længe de har behov for det. Det er vores nuværende offentlige system ikke indrettet på at levere med dets skarpe sektoropdeling, bundne dagsordener og evigt skiftende personale, understreger han.

Hvad er en 360 graders-konsulent?

I Videnscentrets projekt vil deltagerne møde andre veteraner, samt Videnscentrets erfarne medarbejdere – som tilknyttes hver enkelt veteran. De vil i projektperioden fungere som veteranernes personlige 360 graders-konsulenter, som er en person, der støtter veteranen i forhold til de behov, der opstår, hvad enten det drejer sig om bolig, økonomi, familiære eller sociale forhold – altså hele vejen rundt. 360 graders-konsulenten støtter veteranen i at bryde med uheldige vaner og mønstre og lære nye, som understøtter veteranens mål.

360 graders-konsulenten får på den måde et godt kendskab til veteranen, hvilket er et vigtigt fundament for veteranens og konsulentens fælles arbejde med at udvikle en handleplan med konkrete målsætninger,

der sigter mod, at veteranen får en bedre hverdag, på sigt med arbejde og selvforsørgelse.

En cirkulær metode

360 graders-konsulenten arbejder med udgangspunkt i en cirkulær metode: Konsulenten følger veteranen med henblik på at observere hverdagsituationer, forstå baggrunden for det oplevede, træffe kvalificerede beslutninger i fællesskab og støtte veteranen i at omsætte disse beslutninger til handling – hvorefter der igen, og så længe det er nødvendigt, observeres, snakkes om baggrunden, træffes nogle beslutninger og handles, nu med et bedre udgangspunkt end før.

Det er en cirkulær metode, der sikrer, at veteran og konsulent arbejder sammen i øjenhøjde om at løse problemerne for den enkelte. Og som samtidig gør det muligt for konsulenten at bidrage med gode oplevelser på den rigtige måde og på det rigtige tidspunkt, fx i samværet med ligestillede, gennem fysisk aktivitet mm, så der til stadighed lægges noget i den positive vægtskål. Konsulenten hjælper også med at skabe kontakt til nye fællesskaber, der understøtter veteranens interesser inden for sport, musik, håndværk eller andet, så veteranen kan opleve sig selv som "arbejdsdygtig" fremfor "skadet".

Sæt handling bag ordene

Erfaringerne fra Videnscentrets tidligere veteranprojekt viser, at det er meget afgørende for succes, at

konsulenterne har et stort professionelt og personligt overblik, solid erfaring med at arbejde med mennesker med sammensatte problemer på kanten af arbejdsmarkedet, samt praktisk kendskab til personer med PTSD. Så kan det faktisk lade sig gøre at hjælpe veteranen til at få et mere aktivt liv.

- Vi har set, at det kan lade sig gøre at rette op på nogle af de ting, som er gået skævt for veteranerne, og samtidig forbedre deres livskvalitet. Og vi kan konstatere, at det, som virker i forhold til veteranerne, ikke adskiller sig væsentligt fra det, vi véd virker i forhold til andre grupper med sammensatte problemer: Skab tillid. Acceptér virkeligheden som den er. Sæt handling bag ordene, siger Kristian Jensen.

FlexHuset i Helsingør åbner som samarbejde mellem Helsingør kommune og Videnscentret. I de følgende 3 år etableres 250 fleks- og skånejob i Helsingør Kommune, hvilket på tidspunkt var rekord i Danmark.

Første kursus om idræt for sindsslidende.

Kulturministeriet træder ind med bevilling, da centeret er i stor finansiell krise.

Tilpasset idræt og friluftsliv

Med rod i Handicapidrætten er idræt og bevægelse et nøglepunkt for Videnscentrets arbejde. At have mulighed for at deltage i idræt og bevægelse tilpasset det funktionsniveau, man har, kan være en afgørende faktor for at leve et godt liv.

Vi kan se, at det at være aktiv og bevæge sig i naturen rummer en masse værdier – både for mennesker generelt, men især for mennesker med funktionsnedsættelser.

Anne-Merete Kissow, idrætskonsulent, ansat i 2001:

"Det der til stadighed slår mig, er den glæde og energi, der strømmer ud af idrætsfællesskaber. Deltagere i idrætsfællesskaber lærer utrolig meget af samværet, om sig selv og om de andre. Og det er ofte forskelligheden blandt deltagerne, der skaber de største muligheder for at lære. Derfor er det vigtigt, at vi fortsat arbejder for at udvikle aktivitetsmuligheder i samfundet, hvor mennesker kan være aktive sammen, selv om de har meget forskellige forudsætninger for at deltage.

Vi ved, at deltagelse i idræt og bevægelsesaktivite-

ter hænger sammen med, at man er mere aktiv som deltager i samfundet. Man er i højere grad aktiv på arbejdsmarkedet, i frivilligt arbejde og i organisationsarbejde, når man regelmæssigt dyrker idræt sammen med andre."

Tine Soulié, idrætskonsulent, ansat i 2006

"En vigtig del af vores arbejde er at støtte mennesker med handicap, som ofte har stået uden for fællesskabet, til at kunne deltage og være en del af det fælles. Og her kan vi se, at idrætten er god i forhold til at træne fællesskabskompetencerne, fordi den både styrker de personlige kompetencer, og fordi hele

idrætskulturen – og friluftslivskulturen – er en stærk social læringsarena, hvor den enkelte kan opleve succes og mestring – at være kapabel og opbygge sin selvpfattelse.

Netværk og vidensdeling er en meget vigtig del af vores arbejde: at viden bliver delt og kvalificeret, og at vi undersøger, hvorfor ting er, som de er.

Når vi gør det – fx på friluftsområdet – kan vi se, at det virkelig har udviklet området. Lige meget hvad vi tager fat i, kan vi efterfølgende se, at når vi har samlet folk på tværs af praksis, sektorer og faggrænser, så har det været enormt udviklende for området. Og det er jeg faktisk stolt af, at se tilbage på.

1: Anne-Merete: Idrætskonsulent Anne-Merete Kissow i aktion under projekt NextJob. Foto: Sonja Iskov

2: Tine: Idrætskonsulent Tine Soulié (tv) under Projekt Vinden i ryggen. Et projekt, Videnscentret gennemførte i 2014 i samarbejde med en række aktører en 4 dages friluftslivstur tværs gennem Østjylland. Projekt Vinden i ryggen blev til en dokumentarfilm, der viser værdierne i friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelser. Se mere på www.vindeniryggen.dk

3: Nordisk Samarbejde: Videnscentret har været meget aktivt for at få et samarbejde mellem de nordiske lande op at køre

og har bl.a. været initiativtager til Nordisk konference, som dette billede stammer fra, samt til netværket Aktiv fritid for alle. Foto: Simon Jeppesen.

4: Inklusion: At være en del af et fællesskab er afgørende for mennesker. Idræt i skolen kan ofte være ekskluderende for børn med funktionsnedsættelser. Videnscentret har derfor arbejdet intenst på at udbrede viden om, hvordan børn kan inkluderes i skolens idrætsaktiviteter både i undervisning og i den fri leg. Her idræt på Grydemoseskolen i Espergærde. Foto: Sonja Iskov.

1.

2.

3.

4.

De allerførste pædagoger bliver færdige som handicapidræts-pædagoger fra Storstrøms-seminariet. Resultatet af en stor indsats fra Videnscentret.

Det første af en række kurser for voksne med erhvervet hjerneskade i Sønderjylland gennemføres i samarbejde med voksenspecialskoler i amtet.

Vi indleder samarbejde med Peter Downs og Nicolas Bailey fra Australien og tager de første skridt i forhold til at arbejde med inklusion af børn i idrætsaktiviteter. Samarbejdet lægger senere grunden til udgivelsen Spil mig.

Særligt fokus på udviklingshæmmede, der arbejder på beskyttede værksteder. Laver samarbejde med Landsforeningen LEV med overskriften NextJob.

Fokus på arbejdsmarkedet for unge voksne med DAMP i samarbejde med DAMP-foreningen.

Videnscentret er særdeles aktive i arbejdet for at sætte turbo på etablering af en masteruddannelse i rehabilitering på Syddansk Universitet i Odense og oprettelse af en mastergrad i handicapidræt som overbygning bacheloruddannelsen på Institut for Idræt på Århus Universitet.

Aktivt arbejdsliv

Handicapdrættens Videnscenter arbejder for et rummeligt arbejdsmarked med plads til, at alle kan bidrage. Vi har igennem 20 år tilbudt gratis rådgivningsforløb om job, uddannelse, frivilligt arbejde eller anden meningsfyldt beskæftigelse til alle, der henvender sig. Vi tror på, at alle har noget at bidrage med, og at der kan skabes plads på arbejdsmarkedet til alle, der har lyst.

Vi har igennem årene lavet job til rigtig mange mennesker, og vi har støttet lige så mange til at få et aktivt liv med fritidsinteresser, frivilligt arbejde og et godt familieliv. Ikke alle mennesker kan eller vil have et job, men vi støtter alle ud fra den enkeltes ønsker til fremtiden.

Torben Pehrsson, jobkonsulent, ansat fra 1996-2007 - og fra januar 2010

"Mange af de mennesker vi har fat i, er forstyrret af store, omfattende problemer: børn, økonomi, bolig,

kontakt til forvaltning mm. Det er vi nødt til at gøre noget ved, ellers flyder det for meget i deres hoveder og forhindrer dem i at tænke fremad. Vi er nødt til at rydde op i det gamle vraggods, der flyder med

og hober sig op. Og det kan så give mulighed for at sætte gang i nogle nye ting, som man gerne vil prøve kræfter med.

Samtidig lærer vi folk ret godt at kende. Vi taler jo også om andre ting, som dukker op, når man fx flytter for dem, sammen med dem. Relationen bliver stærkere og stærkere. Og det er vigtigt, for hvis du ikke har en relation, får du ikke noget at vide, og hvis du ikke ved noget, kan du ikke gøre noget.

Jeg har lært, hvor vigtigt det er at arbejde på en måde, så folk selv får friset noget energi og selv kan handle i deres liv. Det er jo grundlæggende dét, det går ud på: at folk selv kan agere og påvirke deres eget liv."

Jobkonsulent Torben Pehrsson giver fælles besked til deltagerne i Kunsten bygger bro på Sundholm – et kunstprojekt for misbrugere i København i 2010.

Jobkonsulent Peter Due sammen med en deltager i Ressourceforløbet på Egmont Højskolen i 2015.

Peter Due, jobkonsulent, ansat fra december 2013.

"Nøglen til at lykkes med at hjælpe de mennesker, jeg arbejder med, er tillid. Og tillid handler i dette tilfælde, hvor mennesker er sat uden for og ofte mistænkeliggjort af systemet, meget om at skabe tryghed, om frivillighed og om, at folk bliver lyttet til og føler sig forstået.

Tid er også en afgørende faktor: Tid til at blive færdige, tid til at spørge ind, tid til at finde frem til de drømme og forhåbninger, der ligger inde bagved. Når man har snakket om de svære ting, hvad kunne så egentlig være rart at gøre fremadrettet?"

Inge Sørensen, ansat som jobkonsulent siden 1996

"Min opgave er at følge mennesker igennem systemet. Det er nødvendigt, fordi de har en oplevelse af, at det er svært at blive hørt, det er svært at komme i kontakt med de rigtige personer, og mange føler sig simpelthen usynlige i systemet. Så jeg støtter dem til at få etableret en relation til systemet. Desuden er det min opgave at koordinere samarbejdet mellem alle de forskellige instanser, der er involveret i den enkeltes sag. De folk, vi arbejder med, har komplekse problemstillinger, og derfor er det afgørende i forhold til at løse beskæftigelsessituationen at få afdækket, hvem de forskellige instanser er, og at få dem til at samarbejde. Når folk ikke taler sammen, sidder man med en meget opsplittet viden om en person. Man har ikke fælles start-reference.

En anden vigtig opgave for mig er at holde oplæg for professionelle på beskæftigelsesområdet i forhold til de forskellige problemstillinger, vi har erfaring med. Videnscentret har i 20 år arbejdet for at dele viden ud – i stedet for bare at samle den ind til en hylde.

Og så laver og vedligeholder jeg netværk – som holder! At lave netværk på tværs af målgrupper, sektorer og geografi er vigtigt, fordi rigtig mange af de folk, der arbejder på dette område, ofte sidder alene. Derfor er det vigtigt at sparre med hinanden og at få vidvinkel på opgaven. Ingen af os kan løse komplekse problemer alene."

I 2002 lykkedes det at få "hul" på grunduddannelsen i idræt på Syddansk Universitet i Odense.

Deltager i det europæiske "tematisk netværk om tilpasset fysisk aktivitet" kaldet Thenapa.

Påbegynder arbejdet med at bruge idræt i rehabiliteringen på Rigshospitalets Fysiurgiske Hospital i Hornbæk. Resultater i rapporten "Idræt på hospitalet", som udkommer i 2005.

I november afprøves krop-og-job-konceptet på en gruppe fysisk handicappede deltagere i edb-uddannelsen på NetJob, der er et projekt med tilknytning til Hjælpe-middelinstituttet.

Start på jobprojekt i samarbejde med Ishøj kommune om jobformidling for nydanskere i Ishøj.

Videnscenteret flyttes fra Socialministeriet til Beskæftigelsesministeriet – stadig gennem SATS-puljen.

Kursusrækken "Coach the coaches" for fagpersoner på beskæftigelsesområdet starter. En vigtig del af kurset er at skabe netværk på tværs af fagområder og geografiske afstande.

Afholder seminar i Auderød-lejren ved Frederiksværk for 10 brugere og fire hjemmavejledere fra Støttecenteret Satellitbo i Helsingør.

Efter aftale med Koordinationsudvalget og Voksenudvalget i Midtdjurs kommune påbegynder en medarbejder fra Videnscenteret arbejdet med at skabe job til kommunens borgere på kontanthjælp. I alt skaffes XX i arbejde.

Tovholder i forbindelse med oprettelse af et Dansk Netværk i Tilpasset Bevægelse og Idræt.

Bjarne Juhl Hansen, Bogholder

Er født med et hørehandicap. Ansat i fleksjob i 1998 og på ordinære vilkår i 2000.

"At blive ansat på ordinære vilkår har betydet, at medarbejdere og leder viste mere tillid til mig. Den ordinære ansættelse indebærer en ny status – nu er jeg almindelig medarbejder og ikke beskyttet medarbejder. Jeg har det fint med at være ude af det sociale system nu – selvom jeg lige skulle vænne mig til det. Jeg er jo vokset op med det sociale system, har altid haft særlig støtte og hjælp – både i skolen, under uddannelsen og i mit første job. Det er en tryghed, jeg har sagt farvel til.

Det har taget mig flere år at oparbejde en selvtilid om, at dét, jeg gør og udretter, er lige så meget værd, som det andre laver. Men det tænker jeg nu."

Carina Nielsen, ansat i skånejob 3 timer om ugen fra april 2012.

"Jeg har været syg i de sidste ti år. Jeg havde det rigtig dårligt psykisk, var angst og kunne ikke komme uden for en dør. At blive ansat i Videnscentret har betydet alt for mig. At jeg kunne komme videre og gøre noget gavn, og at jeg kunne komme ud af døren! Jeg kan godt lide at hjælpe mennesker og er blevet inspireret meget af at arbejde i Videnscentret. Det er sådan noget, jeg vil i fremtiden; hjælpe mennesker, der har brug for det – og det afspejler sig også i mit frivillige arbejde som besøgsven."

Når frivillighed er stærkere

Erfaringer fra Videnscentrets ressourceforløbsprojekt viser, at når borgere med komplekse problemer får lov at vælge selv, er der ingen problemer med motivation

Det største problem er, at borgerne er umotiverede! Det mener de mange jobcentre, der har deltaget i en undersøgelse af arbejdet med ressourceforløb, som Kommunernes Landsforening lavede tidligere i år. For halvdelen af de visiterede borgere er mangel på motivation en stor udfordring eller en meget stor udfordring, mener jobcenterne.

"Men sådan behøver det ikke at være", siger leder af Handicapdrættens Videnscenter, Kristian Jensen. "Da Videnscentret for to år siden igangsatte et forsøg med ressourceforløb i samarbejde med to kommuner, insisterede vi på, at tilbuddet skulle være frivilligt for borgerne, og at de skulle have mulighed for at vælge på et oplyst grundlag. Det havde kommunerne svært ved at forestille sig, men de gik med til det. Resultatet var, at 35 ud af de knap 50 borgere, som fik tilbuddet, sagde ja. Alle gennemførte det aftalte forløb - ingen faldt fra undervejs. Og næsten alle har fået stort udbytte af det."

"Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det, at borgeren selv kan vælge til og fra, er helt afgørende for chancerne for, at det går godt. De mennesker, som får bevilget ressourceforløb, er svært belastede, deres problemer er komplekse og deres arbejdsevne forsvindende lille. Hvis vi i tillæg hertil fratager dem den sidste rest af værdighed ved at behandle dem som umotiverede og ude af stand til at vælge selv, så begår vi en stor uret," siger Kristian Jensen.

Ressourceforløb bringes i miskredit

"Det er helt klart en god idé at give mennesker med komplekse problemer tilbud om en helhedsorienteret indsats, tilrettelagt efter den enkeltes behov".

Det var sådan, vi forstod intentionerne om res-

sourceforløb i førtidspensionsreformen, da den blev vedtaget af Folketinget i 2012. Men den måde, det foregår på i praksis rundt om i landet, har i høj grad bragt ressourceforløbene i miskredit hos borgerne," siger Kristian Jensen og tilføjer:

"Det må være en hovedopgave for den nye beskæftigelsesminister at få rettet op på det."

Videnscentret ressourceforløbsprojekt blev igangsat i 2013 i samarbejde med Slagelse og Odense kommuner og med støtte fra bl.a. Muskelsvindfonden. 35 borgere fra de to kommuner meldte sig frivilligt som deltagere.

"Vi har haft to 360-graders konsulenter på opgaven i foreløbig 1½ år. De har fået rigtig god kritik. Deltagerne har haft hårdt brug for hjælp til at ændre deres ofte rædselsfulde tilværelse. Og de giver utvetydigt udtryk for, at det har de fået," fortæller Kristian Jensen. "Men kun få af dem vil ende med at få lønnet arbejde. De har nok at gøre med at holde sig oven vande i dagligdagen."

Efterhånden som projektet er skredet frem, er det blevet tydeligt, at mange af de borgere, der har fået

bevilget ressourceforløb i de første år efter reformen, slet og ret er fejlplacerede. De fleste er oppe i årene og meget slidte. Den sidste rest af arbejdsevne er i mange tilfælde blevet brændt af i rækken af arbejdsprøvninger og virksomhedspraktikker, som mange har været igennem.

Nogle burde have fået fleksjob for længe siden. Andre burde uden videre have været førtidspensioneret på baggrund af deres dokumenterede problemer og ringe beskæftigelsesudsigter, mener centerlederen.

Samtidig går yngre mennesker med komplekse problemer, men potentiel arbejdsevne omkring og venter på at få hjælp til at komme i arbejde. Hensynet til unge med handicap var et hovedargument for at indføre ressourceforløbene, men de er indtil nu ikke i større tal nået frem til dem.

"Det virker, som om mange kræfter anvendes forkert i beskæftigessystemet i disse år," konstaterer centerleder Kristian Jensen.

Videnscentrets ressourceforløbsprojekt slutter med udgangen af 2015.

To af deltagerne fra Videnscentrets Ressourceforløb prøver kræfter med snorkling ved Musholm Bugt feriecenter.

Gennemførelse af et projekt om "Idræt og rehabilitering" på Rigshospitalets Klinik for Para- og Tetraplegi (KPT) i Hornbæk

Arrangerer de første Nordisk Konference med titlen: Idræt, Handicap, Læring. I den forbindelse ingik vi i partnerskab med Beitostolen Helsecenter i Norge og Högskolan i Halmstad i Sverige.

Deltaget i en tænketank om rehabilitering oprettet af Rehabiliteringsforum Danmark og Marselisborg-Centret. Arbejdet mundede ud i bogen "Rehabilitering i Danmark. Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet"

"Fra patient til aktiv medspiller". Et projekt i Vestsjællands Amt med Tale-Høre-Syn Institut for kommunikation og Hellig Anders Skolen – en voksenskole i Slagelse. Rapport om projektet udkommer i 2005.

Internatkurser på Blindecenter Bredegaard - en døgninstitution for mennesker med synshandicap og udviklingshæmning.

10 års jubilæum og Fortælleår med aktuelle og vigtige historier, som har relation til Videnscentrets virke.

"Jeg er en kriger". Som et led i Fortælleårs-aktiviteterne udkom vi med en film om Henrik Smed, der efter en hjerneskrade kæmpede sig tilbage til livet.

Offentlig høring med titlen: "Hvad venter de på?" om årsagerne til den voksende arbejdsløshed blandt fleksjobbere.

"Bevægelse mod deltagelse". Konference om idræt i rehabiliteringen afholdt i MarselisborgCentret i Århus

Cases

Videnscentrets hjælp var afgørende

Jeg havde egentlig opgivet tanken om at få et job. Men så kom jeg i kontakt med Handicapidrættens Videnscenter igennem et kursus i Røde Kro. Videnscentrets jobkonsulent kørte hele Esbjerg rundt for at lede efter et job til mig. Og til sidst kom han tilbage og sagde: "Brian, du skal være kranfører!" "Jaja den er god," tænkte jeg.

Men tingene gik i orden, og i september 2008 var jeg oppe i kranen for første gang! Jeg kan ikke bruge mine hænder så godt, men jeg kunne da bruge mine fødder og så lavede de en særlig kran til mig, og så blev jeg ansat. Nu arbejder jeg der 2 x 3 timer om ugen.

- Samarbejdet med Handicapidrættens Videnscenter var super. Jeg havde helt opgivet at få et job, men den hjælp jeg fik gennem videnscentrets kursus og jobkonsulent, var afgørende.

- For mig har det betydet, at jeg har fået noget mere at lave, selv om jeg nu aldrig har kedet mig. Men jeg er kommet ind i det fællesskab, der er på arbejdspladsen, og nu er jeg med til at holde hjulene i gang. Jeg gør noget, som andre mennesker har brug for.

Brian Joensen, født med CP. Førtidspensionist. Arbejder som kranfører i skånejob på affaldsforbrændingen i Esbjerg.

Brian Joensen, født med CP. Førtidspensionist. Arbejder som kranfører i skånejob på affaldsforbrændingen i Esbjerg.

Jeg har fået tiltroen tilbage

Jeg har været igennem mange forløb i mine 8 år i systemet, men det er Handicapidrættens Videnscenter, der har kunnet tilbyde et meningsfyldt forløb. Det giver mening, hvad vi laver sammen, ting bliver overholdt – og sagsbehandlerne har rykket sig – deres måde at arbejde på har ændret sig, så vi ikke bare skal passe ned i en kasse.

- For mig har Videnscentret betydet, at jeg ikke har tabt. Jeg stod personligt uden tiltro til mennesker – jeg havde fået en oplevelse af, at der ikke var noget der fungerede. Da jeg kom med i Videnscentrets ressourceforløb, var jeg mistroisk. For man bliver magtesløs over for det hele. Det har ikke nogen ende, tunnelen virker uendelig, og man kan ikke se lyset for enden. Men I har været med til at give mig troen tilbage – det er ikke lort alt sammen. Jeg er blevet mere menneske.

Carina Münther, deltager i Handicapidrættens Videnscentrets ressourceforløb og arbejdsprøvnings. Håber på visitation til fleksjob.

Fik tro på, at intet er umuligt

For 20 år siden gik jeg bare hjemme. Jeg byttede om på nat og dag, lå på sofaen og havde ondt. Så kom jeg på besøg hos Torben (jobkonsulent Torben Pehrsson, Handicapidrættens Videnscenter), fordi jeg gerne ville have et job. Jeg havde en idé om, at jeg i bedste fald kunne blive flaskedreng eller tage telefoner på kommunen. Jeg var helt drænet for energi og overskud.

Men Torben talte med mig, og jeg gik derfra med noget mere mod på livet. Han skaffede mig mit første job, og det var fantastisk.

- På Handicapidrættens Videnscenter fik jeg en tro på, at intet er umuligt. Det har givet mig selvværd og har betydet alt for mig. Hvis jeg bare havde gået hjemme, havde jeg ikke haft alle de

venner, jeg har i dag, og jeg tror, jeg var blevet mere syg. For det var meget hårdt at gå hjemme og ikke gøre nogen gavn. Det gik ud over mig psykisk, så det er rigtig fedt for mig nu, at jeg kan give noget tilbage som it-supporter.

- Jeg tror ærlig talt ikke, jeg havde fået job uden Handicapidrættens Videnscenter. Jeg havde jo pension, så alt var godt, set med kommunens øjne. Men Torben gav mig selvværd og så muligheder mere end umuligheder.

Doan Fischer-Larsen, førtidspensionist, arbejder i skånejob som IT-supporter hos Job og aktivitetscenter Vestegnen. Har en medfødt ledsygdom.

Evtig nysgerrige, altid tid

Handicapidrættens Videnscenters tilgang og arbejds metode er evtig nysgerrig. I opsøger projekter og emner, som ikke lige er de mest blærede, men ting som er mere bæredygtige over længere tid.

- Man er altid velkommen hos jer. Om man ringer, kommer forbi eller har brug for hjælp, fungerer I som en god og mellemmenneskelig portal.

- Jeg har især brugt handivid.dk meget! Der ligger masser af idéer, links til artikler og alt muligt. Min nyeste interesse er haver – og det har I også noget om! I har bredt jer ud, så man også pludselig finder noget om mad og måltider!

- I siger aldrig "det har vi ikke tid/ressourcer til. I fejer aldrig folk af ved bare at sende dem videre til nogle andre. I tager jer tid.

Ellen Ravn Habekost, underviser på lærer- og pædagoguddannelsen i Jelling. Har arbejdet sammen med Handicapidrættens Videnscenter i alle 20 år og især brugt centret til at skaffe viden og litteratur, samt som gæsteundervisere og oplægsholdere.

"Job til dem, der vil?" Offentlig høring om XX i Landstingssalen på Christiansborg.

"Perhsson & Sørensen"-projektet oprettes sammen med Dag- og Døgncenteret på Nørrebro. Et projekt med fokus på at skabe job på særlige vilkår

Medvirker i et projekt i Bo- og Rehabiliteringscentret Bjerggårdshaven i Odense om idræt og bevægelse for mennesker med erhvervet hjerneskade.

Medvirker i projektet "Forebyggelse og sundhedsfremmende livsstil for personer med handicap" på Blindecenter Bredegaard i Fredensborg som overbygning på internatkurserne i 2004.

Etablerer i samarbejde med Marselisborg-Centret, Dansk Handicap Idræts-Forbund, CVU Jelling og CVU Vita Holstebro en tænketank med det formål at udvikle en national handleplan for tilpasset fysisk aktivitet i Danmark. Tænketanken resulterer bl.a. i indførelse af begrebet TIB (Tilpasset Idræt og Bevægelse).

Fokus på idrætsundervisningen af enkeltintegrerede skoleelever. Gennemfører en spørgeskemaundersøgelse, udarbejder en rapport og afholder en konference om emnet.

I er alle mulige steder!

Når jeg tænker på Handicapdrættens Videnscenter, tænker jeg, at I er et enormt værdifuldt organ, som gør det kanongodt. Det, at I ikke er nødt til at tænke i profit som os andre giver en frihed, der er enormt vigtigt, fordi I så kan arbejde på et mere overordnet plan og ikke tænke på, om det kan betale sig – det gør I aldrig.

- Jeg har brugt jer i forhold til at samle viden, og I har været med til at skabe en god del af det netværk, jeg har i dag. I er gode til at skabe kontakter og holde netværk i gang – og til at finde muligheder for os andre. Når jeg bevæger mig rundt i handicapmiljøet, mærker jeg, hvor mange der kender jer, for I er alle mulige steder!

*Erik Derau, medejer af DITFRILUFTSLIV
Har arbejdet sammen med Handicapdrættens Videnscenter siden 2012 om især friluftslivsaktiviteter.*

I er en kæmpe vidensbank

I har en kæmpe vidensbank om samfundet generelt, hvor vi som lærere primært har viden på skoleområdet. Og så har I nogle personlige kompetencer, som det er meget givende og kompetenceudviklende at få i spil hos os.

Personligt – og for idrætsteamet på skolen – er vi blevet udfordret på vores faglige viden og kunnen hele tiden. Vi får holdt gryden i kog pga. samarbejdet med jer, for I stiller hele tiden spørgsmål. Det smitter af på teamet – og på skolen – og det betyder, at vi har et idrætsteam, der er helt opdateret med viden. I er med til, at vi stiller spørgsmål til vores egen praksis – fx i forhold til idrætseksamen, og at vi bliver ved med at være nysgerrige.

Den dag I ikke er der længere til at stille kritiske spørgsmål, ville vi måske læne os tilbage – den forstyrrelse er rigtig fin i positiv forstand!

I har det meste

Mit samarbejde med Handicapdrættens Videnscenter handler meget om at drøfte idéer og tanker på tværs af lande. Der gøres meget godt andre steder, og samarbejdet med jer får mig til at reflektere over, hvad jeg selv gør. Det giver faglig udvikling. Men det kan også være inspiration om små, enkle detaljer, tips om nyt udstyr, en ny idé, og små dagligdagsting.

- Jeg ser Handicapdrættens Videnscenter som en samlende drivkraft for faget. I prøver at samle viden, I skaber netværk, og I vedligeholder en kundskabsbase, som vi andre ikke har tid til. I holder styr på viden og netværk, og man kan altid henvende sig til jer. I finder nye tidsskrifter og ma-

Jette Selmer, idrætslærer på Byskovskolen i Ringsted. Samarbejdspartner for Handicapdrættens Videnscenter omkring skoleområdet, bl.a. udvikling af undervisningsmaterialer vedr. inklusion, sparring vedr. Nordisk konference, Undervisningsministeriet m.v.

terialer i biblioteket, og I har det meste. Det har en værdi for mig i mit arbejde.

Inger Sjöberg, friluftspædagog på Valnesfjord Helseportssenter, Norge. Samarbejdspartner bl.a. vedr. udgivelsen af antologi om friluftsliv for mennesker med handicap.

Videnscentret har samlet mig op

Jeg kan huske, da jeg skulle med på Hjem fra krig-kurset, og Torben kom og hentede mig. Han måtte bogstaveligt talt samle mig op fra gulvet. Siden har Handicapdrættens Videnscenter været med til at få mig op til overfladen, få mig i kontakt med sundhedscentret, hjulpet mig med at flytte, haft mig i arbejdsprøvning osv.

Kontakten med videnscentret har betydet, at jeg altid har nogen, jeg kan ringe til, hvis det hele ramler. Jeg har ringet til Torben (jobkonsulent

Torben Pehrsson, Handicapdrættens Videnscenter) et par gange bare for at snakke – det gør, at jeg tænker på noget andet end at gå ned og købe noget vin. Så han har fungeret som socialt netværk.

Torben kommer og sparker til mig en gang imellem, og det er kun positivt. Han har hjulpet mig med at komme i gang og sørget for, at jeg ikke er gået i hundene igen.

Jens Assum, krigsveteran, sygemeldt og på kontanthjælp. Deltog på Handicapdrættens Videnscenters kursus: Hjem fra krig – og hva så? Har været i arbejdsprøvning på Handicapdrættens Videnscenter.

Styr på det hele!

Handicapdrættens Videnscenter har været en rigtig god samarbejdspartner for mig. I er fagligt stærke, I er inde i jeres metier, og I kender til handicapproblematikkerne. Vi taler samme sprog, kan man sige.

- I har et godt netværk, hvilket jeg lagde mærke til, da vi arrangerede konference (om friluftsliv), og det er en kæmpe fordel. I var gode til under processen at formidle skriftligt og styre selve konferenceforløbet, - i det hele taget stærke til at facilitere forløbet omkring samarbejdet, det var noget jeg bed mærke i. Jeg følte

mig i trygge hænder. Jeg har selv skullet styre ting, og jeg kunne tydeligt mærke, at I var professionelle. I havde styr på det hele!

John Colerick, leder af LAVUK (sammenslutning af fire tilbud til fysisk og psykisk udviklingshæmmede mennesker). Samarbejdspartner for Handicapdrættens Videnscenter omkring projekter vedr. natur og friluftsliv for mennesker med handicap.

Fuldstændig opløftende

Jeg stod i stampe i forhold til at finde job, kommunen kunne i hjælpe, og det døjede jeg med at acceptere. Men så kom jeg i kontakt med jobkonsulent Torben hos jer og forklarede ham min situation. Da jeg kørte hjem fra jer, tænkte jeg: det kan sgu godt være, det kan lykkes med et job! Og jeg har det sådan i dag, at hvis nogen handicappede kommer til mig og piper om at få et job, vil jeg til hver en tid hviske, hvor de skal henvende sig!

Hele pionerånden, der er hos jer, har jeg ikke oplevet nogle andre steder i det etablerede system.

For mig var samarbejdet med Handicapdrættens Videnscenter fuldstændig opløftende, fordi det er så meget anderledes end det, man ellers bliver mødt med i kommuner og jobcentre. Der bliver man mødt med, at man som udgangspunkt er et problem for dem, og at man er til ulejlighed. Hos jer er udgangspunktet: fedt du kommer, fedt vi kan samarbejde, fedt du har så mange idéer. Og det overraskede mig meget, det var jeg aldrig blevet mødt med før! Man bliver mødt med en helt anden indgangsvinkel.

Julie Culmsee, Bachelor i fransk og retorik. Født med CP. Førtidspensionist og jobsøgende.

I samarbejde med Dansk Handicap Idræts-Forbund og Fåborg-Midtfyn kommune deltager Videnscentret i et idrætsprojekt, som skal udvikle forebyggelses- og sundhedsarbejdet i kommunen med særligt fokus på mennesker med funktionsnedsættelser.

Afholder 12-ugers kursus på ASV-Horsens for stressramte kvinder.

Afholder konference om de foreløbige resultater af arbejdet i en tænketank om Tilpasset Idræts og Bevægelse i Dansk Design Center i København.

Etablerer et Akademisk Netværk i Tilpasset Idræt og Bevægelse. Netværksgruppen har som langsigtet mål at få etableret en Nordisk Master i TIB.

Redigerer et særnummer af Tidsskriftet Specialpædagogik om Friluftsliv.

Udgiver hæftet "Tilpasset Idræt og Bevægelse - TIB", med udgangspunkt i arbejdet i Tænk tanken af samme navn.

Afholder to temadage om den nye STU-lovgivning – Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse henholdsvis på Egmont Højskolen og i Sorø.

Handicapdrættens Videnscenter er et genialt sted!

Samarbejdet med Handicapdrættens Videnscenter er meget inspirerende. Jeg bliver altid mødt af nysgerrige og kompetente medarbejdere, der er meget anerkendende, og ofte ender det i nye ideer og tiltag.

Jeg ser Handicapdrættens Videnscenter som et rummeligt sted, hvor overliggeren altid er sat højt i forhold til de projekter, man går ind i. Der er en klar målsætning, og ting bliver fulgt til dørs.

I er et genialt sted, hvor der er samlet en masse

viden, og hvor omdrejningspunktet ofte er tiltag for grupper, der er glemt eller opgivet af samfundet. Et sted, hvor der ikke blot bliver sat spørgsmålstegn ved forskellige uretfærdigheder i forhold til særlige målgrupper, men hvor man også tager fat i problemer og belyser dem, så forskellige organisationer får et nyt syn på det, der foregår. Handicapdrættens Videnscenter tør gøre det, som andre holder sig fra. I har meget viden i forhold til, hvad der foregår indenfor tilpasset fysisk aktivitet og er altid opdateret omkring litteratur, projekter, kurser og konferencer.

Lisa Schlage, højskolelærer på Egmont Højskolen, mangeårig samarbejdspartner, kursusleder og underviser for Handicapdrættens Videnscenter.

Videnscentret har inspireret os

Det er vigtigt, at der findes et sted som Handicapdrættens Videnscenter, der indsamler og formidler viden på en professionel måde om et område, det er meget vigtigt at få belyst.

- Vi har brugt konsulenter fra Videnscentret som undervisere, og det har fungeret rigtig godt. Det har givet en god connection mellem vores to steder, og vi har haft en rigtig god udveksling af viden, idéudvikling og sparring.

- Handicapdrættens Videnscenter har også været inde over det rådgivende udvalg til vores Center for Handicap og Bevægelsesfremme helt fra oprettelsen, og vi har haft masser af dialog om udvikling, ligesom Videnscentret har inspireret os, udfordret os og stillet spørgsmål til os. Det har været et utroligt værdifuldt og frugtbart samarbejde for vores center.

- Vi har jo forskellige roller – som henholdsvis forskningscenter og videnscenter, og vi benytter meget gerne Handicapdrættens Videnscenter til at formidle vores viden!

Jørgen Povlsen, institutleder på Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet.

En øjenåbner

Jeg har især brugt Handicapdrættens Videnscenter som rådgiver i forbindelse med udslusning – placering, vurdering af handicappede, alt havde bund i voksenspecialundervisning i amtet. Og samarbejdet med Videnscentret betød sparring, idéudveksling, alt det i ét sammenkog.

- Coach-kurset var en øjenåbner for os. Vi mødte andre samarbejdspartnere – og fik store kontaktfalder gennem Videnscentret. Og netværket udvikler sig og bringer altid noget med sig, fx Seniornetværket. Vi kender alle til netværkstanken – men det er noget andet at bruge den. Dét er noget, jeg virkelig har lært af Videnscentret.

Desuden har samarbejdet givet mig mulighed for at få flere faglige kontakter, jeg ellers aldrig ville have fået, og som jeg har benyttet mig af.

Tove Birkvad, skolekonsulent, tidl. Sønderjyllands Amt Samarbejdspartner omkring kurser for senhjemeskadede, samt coachkurset "Coach the coaches", Seniornetværket mm.

Internatkurset "Det handler om resten af dit liv" i samarbejde med Egmont Højskolen. For personer med handicap, der ønsker et skub til et liv med bevægelse og arbejde.

"Idræt og bevægelse". Projekt på Vejlefyord Neurocenter, hvor formålet har været at udvikle og undersøge værdien af aktivitetstilbuddet for unge med hjerneskade,

Vært for det 3. seminar i det nordiske netværk "Aktiv fritid for alle".

Lancerer hjemmesiden Idrætsrum for alle – inspirationsguide til tilgængelig idrætsarkitektur.

"Mennesker på kanten af arbejdsmarkedet" er et forsøg på at skabe en efteruddannelse for fagpersoner inden for det rummelige arbejdsmarked.

Fantastiske til det, de laver!

Handicapdrættens Videnscenter arbejder meget professionelt og er meget vidende.

I er altid meget imødekommende og meget samarbejdsvillige - der skulle fx ikke mange ord til, før I sprang til på min idé om Fri Leg-projektet. Det siger noget om, at centret gerne vil ud i verden og samarbejde med nogen, der har andre faglige vinkler på området, og som kan bidrage til mere faglighed.

- Handicapdrættens Videnscenter lukker sig ikke om sig selv, som mange andre steder gør. Centret er åbent for ting rundt omkring dem og vil gerne indgå i samarbejder, vide mere, og bidrage til, at vi sammen bliver klogere på området. Jeg synes, Handicapdrættens Videnscenter er fantastiske til det, de laver!

Tine Teilmann, synskonsulent i Roskilde kommune og bestyrelsesmedlem i DHIF

Har arbejdet tæt sammen med Videnscentret i forbindelse med udgivelsen af pjecen "Fri Leg".

Jeg kender ingen, der arbejder så meget for handicappedes vilkår

Med Handicapdrættens Videnscenter er der ingen begrænsninger, kun muligheder. I har været nogle af de bedste til at udfordre mig, få mig til at gro, simpelthen ved at lære mig at lege med tingene – at tænke kreativt, at tænke ud af boksen og få vilde idéer. Jeg bliver altid præsenteret for opgaver/oplevelser, hvor man tænker, "I er sgu vanvittige".

- Handicapdrættens Videnscenter er unikke i handicapverdenen, måske for, I ikke har handicap eller sygdom som identitet. Jeg plejer at sige, at I er Danmarks bedste handicaporganisation. Og det mener jeg dybt seriøst! Jeg kender ingen, der arbejder så meget for handicappedes vilkår, som

videnscentret reelt gør – de andre siger det og laver temadage og events og den slags, men de ændrer ikke ved folks liv som sådan.

- For mig personligt har mødet med Handicapdrættens Videnscenter betydet, at jeg har turdet gøre nogle ting, jeg ikke havde drømt om, og jeg bliver udfordret og presset ud over min komfortzone. Og det er guld. Handicapdrættens Videnscenter har fået mig til at opdage nye ting om mig selv og bærer en del af skylden for, at jeg er, hvor jeg er i dag.

Mikkel Lund, skuespiller og sanger. Født med CP.

Dét, der virker!

På Handicapdrættens Videnscenter har vi i 20 år arbejdet med at forstå, hvordan mennesker med handicap kan få mulighed for at leve et liv med aktivitet og deltagelse. Hvad er det, der virker?

Af Kristian Jensen, centerleder, Handicapdrættens Videnscenter

Der går en lige linje fra kørestolsraceren Connie Hansens triumfer på det olympiske stadion i Barcelona for 20 år siden, til spastikeren og førtidspensionisten Brian Joensens glæde ved sit job som kranfører i Esbjerg i dag. Det handler om at ville, og om at skabe de rigtige betingelser for at kunne lykkes.

Hvordan kan idrætten bidrage til, at mennesker med handicap får bedre vilkår i samfundet, herunder også i arbejdslivet?

Det spørgsmål fik i 1995 Dansk Handicap Idræts-Forbund (DHIF) til at etablere Handicapdrættens Videnscenter.

Da DHIF blev stiftet i 1971, var handicapdræt en fuldstændig ukendt og mystisk ting, som meget få havde set. Men i 1992 kom kørestolsraceren Connie Hansen hjem fra Paralympics i Barcelona med en række iøjnefaldende sejre. Sejre som blev vist i direkte tv og var af en sådan karakter og kvalitet, at hun ramte forsiderne af avisernes sportssektioner og efterfølgende blev inviteret til at deltage i talkshows og underholdningsprogrammer i tv og radio. Det var ikke set før i Danmark.

I de følgende to årtier har handicapdrætten udviklet sig i retning af normalisering og ligner nu

mere den øvrige idræt, med aktiviteter der spænder fra hyggebold og motion til konkurrence og eliteidræt - og med hvad dertil hører af sponsorer og Team Danmark-tilskud.

Men noget helt andet blev også tydeligt i 90'erne: Nemlig den kendsgerning, at mennesker med handicap, der demonstrerede så stor kapacitet på idrætsområdet, var usynlige på mange andre områder i livet.

Handicapdrætten blev en øjenåbner for rigtig mange mennesker. Det blev synligt, at handicappede har ambitioner og drømme – og ikke mindst potentiale – til langt mere end blot at udfylde rollen som nogen, der har et problem med nedsat funktionsevne.

I de sidste årtier af det 20. århundrede ændrede handicapdrætten, mere end noget andet, befolkningens opfattelse af, hvad det helt overordnet vil sige at leve med et handicap.

Spørgsmålet var så, hvordan man kunne bruge den synlighed til at skabe bedre vilkår for mennesker med handicap på andre af samfundslivets områder. Fx på arbejdsmarkedet.

Et bedre liv indebærer, at man får mulighed for at være aktiv, også med sin krop, at man får adgang til

at være med i fællesskaber, og at man i det hele taget føler sig inkluderet i det almindelige samfundsliv, både i fritidslivet og i arbejdslivet.

Alle kan deltage under de rette omstændigheder

Beslutningen om at starte Handicapdrættens Videnscenter byggede på den erfaring, man havde i handicapdrætten: Der er ikke nogen aktivitet, mennesker med handicap ikke kan deltage i, hvis fantasien og de rigtige betingelser er til stede. Videnscentrets opgave blev at samle og formidle viden om, hvordan man tilvejebringer disse betingelser og – hvis den fornødne viden ikke findes i forvejen – tage initiativ til at udvikle den.

Det har Handicapdrættens Videnscenter nu arbejdet med i 20 år på en lang række forskellige områder. Det har nemlig vist sig, at det er et bredt problemfelt, langt bredere, end vi først antog. Men det havde vi ikke noget klart billede af fra starten, da det ikke var blevet systematisk udforsket før.

Vi ved, hvor meget idrætten kan for mennesker med handicap. Men Handicapdrættens Videnscenter er det første forsøg på at samle alt det, vi ved – og

systematisk udforske alt det, vi ikke ved, men hvor vi har en fornemmelse af, at der er noget, som er værdifuldt.

Arbejdet har bestyrket vores opfattelse af, at et handicap ikke er nogen hindring for et liv med aktivitet og deltagelse. Det er ikke noget vi tror. Det er noget vi ved.

Blandt Videnscentrets store og langvarige indsatsområder er:

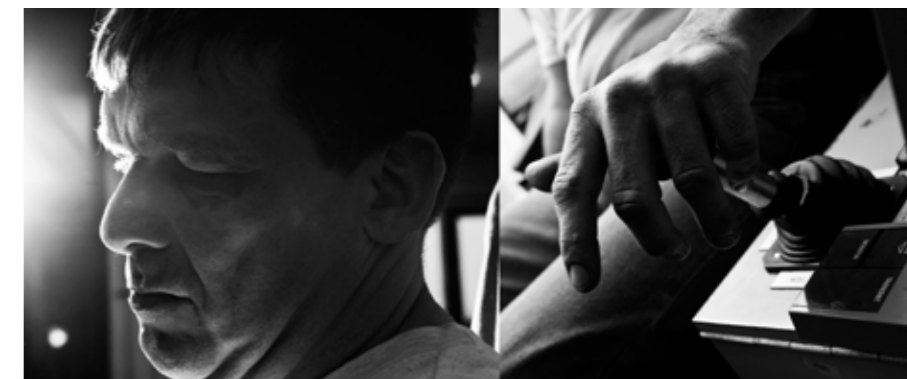
Inklusion af børn med handicap i skolernes idrætsundervisning. Formidling af fleks- og skånejob, der holder, til voksne med fysiske, psykiske og kognitive handicap. Brug af fysisk aktivitet i rehabiliteringen af voksne med svære traumer, fx erhvervet hjerneskade og PTSD. Aktivt liv for førtidspensionister. Udvikling af videregående uddannelser i tilpasset idræt og bevægelse (TIB). Opbygning af bibliotek, rådgivning og forskning i Videnscentrets regi. Fysisk tilgængelighed til idrætsanlæg, herunder hjemmesiden "Idrætsrum for alle". Natur og friluftsliv for alle uanset handicap. Helhedsorienteret indsats i forhold til mennesker med komplekse problemstillinger, bl.a. krigsveteraner med fysiske og psykiske skader, voksne med ADHD og andre kognitive problemer, samt borgere i ressourceforløb.

Hvad er det, der virker?

Som vi ser det i Videnscentret, har samfundet og mennesker med handicap en fælles interesse i at lykkes med inklusion af handicappede – i folkeskolen, på de videregående uddannelser, på arbejdsmarkedet, i forenings- og kulturlivet. Vi ved, hvad der virker. Men den fornødne viden og opmærksomhed er ikke altid til stede dér, hvor der er brug for den.

Folkeskolen

Folkeskolen har fx hårdt brug for at lære, hvordan man bedst kan inkludere børn med handicap, ikke mindst i idræts- og aktivitetstimer, samt i den frie leg med kammeraterne. I modsætning til det, der sker rigtig mange steder, er det helt afgørende at inkludere

børnene i skolens fysiske aktiviteter, i leg, idræt og boldspil. Det er nøglen til fællesskabet. Det har Videnscentret arbejdet med fra dag 1, og vi tilbyder undervisning, litteratur, rådgivning og praktiske demonstrationer i emnet. Efter de seneste reformer af folkeskolen er der større behov for dette end nogensinde før.

Job der holder

Det rummelige arbejdsmarked har i 20 år været et meget stort arbejdsområde for Handicapdrættens Videnscenter. Via et stort antal forløb med personer og grupper har vi opnået solide erfaringer med, hvad der virker. Vi har ry for at være gode til at skaffe mennesker med handicap et arbejde, som de gerne vil have, og som de kan bestride. Ægte jobs, der gør ægte nytte i et arbejdspladsmiljø. Job der holder.

Hvordan gør vi? Hvad er det, der virker?

Først og fremmest giver vi os tid til at lytte. Hvis man vil hjælpe et andet menneske, må man forsøge at se og forstå verden, som han eller hun ser og forstår den. Ofte er der i brugernes "bagage" overraskende og frugtbare ting, som kan bringes i spil i forhold til en uddannelse eller et arbejde.

Vi bruger vores faglighed, ikke til at styre med, men til at åbne verden, så brugeren selv kan styre

og træffe sine egne valg. Det er lysten, der skal drive værket.

Vi ved meget, men ikke alting. Via gode kolleger i faglige netværk skaffer vi viden, som vi ikke selv har. Vi deler villigt ud af vores viden, og får tilfald igen.

Først og sidst: Vi går med jobsøgeren hele vejen. Fra den første kontakt til en arbejdsgiver, til jobbet er etableret og frem til det tidspunkt, hvor arbejdspladsen og lønmodtageren er enige om, at det kører, som det skal.

Genoptræning og rehabilitering

Op igennem 1990'erne beskæftigede Videnscentret sig i særlig grad med rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade. Det var en hurtigt voksende gruppe, som havde stærkt brug for opmærksomhed, bl.a. fordi det dengang var en udbredt opfattelse, at efter et års genoptræning kunne man ikke gøre nævneværdigt mere.

I Videnscentrets hjerneskade-projekter har vi arbejdet med kroppen og det sociale fællesskab – med idrætten som ramme. Under mottoet "Brug kroppen, træn hovedet" har vi tilrettelagt kurser for hjerneskadede, hvor vi har oplevet, at deltagere tog kolossale spring i deres fysiske formåen - og dermed også i hovedet. Mennesker, der gik dårligt, begyndte

"Aktivt liv" for førtidspensionister i Horsens kommune. Starten på et flerårigt samarbejde med ASV Horsens, som bliver til i alt 3 kurser i løbet af 2 år.

Relancering af www.handivid.dk

Afholder temadag i Ballerup om bevægelsesaktiviteter for mennesker med multiple funktionsnedsættelser – en målgruppe, som pædagoger, terapeuter og andre fagfolk melder om problemer med at finde idrætsaktiviteter til.

Indgår i Kærehaveprojektet om friluftslivsaktiviteter i Kærehave Skov for borgere i Ringsted kommune.

Anne-Merete Kissow forsvare sin Ph.d. afhandling 'Idræt, Handicap og Social deltagelse' udarbejdet i samarbejde med Roskilde Universitet.

"Voksne mænd med ADHD". Kursusforløb på Fyn med aktiviteter og fællesskab for mænd med ADHD.

Projekt "Ressourceforløb - bevægelse, uddannelse, arbejde" starter med det første af i alt 3 hold.

Præsenterer bogen Når aktivering bliver spiseligt ved et debatarrangement på Folkemødet på Bornholm.

Deltager i forsknings- og udviklingsprojektet "Bevægelseseksperimentarium på Egmont Højskolen".

pludseligt at løbe under boldspil i hallen. Kroppen overtog og kobledede det dårlige styresystem i hovedet fra. Folk glemte, at de var bange for at falde. Deres verden blev pludselig større.

Vi ved nu, at man via kroppens automatiserede evne til bevægelse, som at gå, løbe og cykle, kan åbne en bagdør til hjernens kompetencer, som fx hukommelse, koordination og kognition. Især hvis det er bevægelser, folk kender og har det godt med, eller idræt de har haft lyst til tidligere.

Det er – ikke kun i forhold til hjerneskadede – vigtigt, at vi i Danmark bliver bedre til at bruge idræt i genoptræning og rehabilitering. Som de gør fx i Norge, hvor både somatiske og psykiatriske sygehuse har ansat idrætspædagoger, der arbejder sammen med terapeuterne. Eller i Finland, hvor der i mange kommuner er et tæt samarbejde mellem genoptræningen og de lokale idrætstilbud. Fordi man ved, det virker. Og fordi idræt har den store fordel, at folk kan fortsætte med selvtræning inden for idrættens rammer, når de kommunale genoptræningstilbud slutter.

Uddannelse i tilpasset idræt og bevægelse (TIB)

På et tidspunkt stod det klart for os, at en afgørende hindring for at omsætte den viden, som findes, i daglig praksis, er mangelfuld uddannelse. Inden for rehabilitering og skolevæsen er der åbenlys mangel på personale, der har erfaringer med tilpasset idræt og bevægelse, og de nye generationer af lærere og pædagoger m.fl., som er under uddannelse, får ikke i tilstrækkeligt omfang denne viden med sig.

Videnscentret har stået i spidsen for udviklingen af det begreb, som hedder TIB, tilpasset idræt og bevægelse, som er bredere end handicapidræt, og som kan rumme inkluderende bevægelsesaktiviteter i skole og fritidsordninger, i genoptræning og rehabilitering. Det har været en lang kamp at få det implementeret, men i dag er TIB et fag, som udbydes på universiteternes idrætstilbud og på university colleges som uddanner fysio- og ergoterapeuter, pædagoger og lærere. Det er stadig ikke en valgmulighed for alle studerende over hele landet, men det findes, og det vokser.

På Videnscentret bakker vi uddannelserne op med udgivelse af fagbøger, udlån af litteratur fra vores specialbibliotek – som er det bedste i Norden – og med rådgivning fra vores erfarne medarbejdere, som behersker TIB i praksis og har kompetencer, der matcher de videregående uddannelsers krav.

I de senere år har vi engageret os i forskningsprojekter på området, og en af centrets medarbejdere har skrevet Ph.D.-afhandling om, hvordan tilpasset idræt og bevægelse understøtter den sociale inklusion af mennesker med handicap.

Tilgængelighed, natur og friluftsliv

En helt elementær forudsætning for, at mennesker med handicap kan føle sig – og være – inkluderet i det almindelige samfund er den fysiske tilgængelighed. Det har stor betydning – og der er meget der kan blive bedre! – at kulturelle bygninger og bygninger til fysisk aktivitet er indrettet sådan, at alle mennesker kan bruge dem.

Handicapdrættens Videnscenter har derfor udviklet hjemmesiden "Idrætsrum for alle" med fagligt kvalificeret rådgivning, der kan benyttes gratis af arkitekter, kommunale planlæggere og andre, der arbejder med problemstillingen.

Men et nyt stort område presser sig på i forhold til tilgængelighed: Adgang til naturen for mennesker med handicap.

Der er generelt en stigende opmærksomhed omkring naturens betydning for menneskers helbred og velbefindende. Der er stor interesse for at færdes i naturen, opholde sig der, løbe, vandre og cykle, og der etableres vandruter, mountainbikeruter, naturlejrpladser, fugletårne og meget andet. Mennesker med handicap har det på samme måde som andre: De vil også gerne ud og have naturoplevelser, bruge skoven til at træne i, kunne komme helt ned til vandet ved stranden, søen og åen etc.

Der forestår et stort arbejde med at gøre naturen tilgængelig for mennesker med handicap – og hvad mener vi i det hele taget med tilgængelighed, når det handler om naturen? For det handler ikke om at

asfaltere skovstierna. Eller om at køre ud og holde på en p-plads i en skov og åbne bildøren for at høre fuglene. Men derimod om, at mennesker med handicap kan få oplevelser i naturen med kvalitet i.

At færdes i naturen er naturligt strabadserende, og det skal man ikke eliminere, men man skal kunne vælge sine strabadser, så de passer til ens fysik, uden at forringe oplevelsen. Udfordringen er at gøre naturen tilgængelig for alle og samtidig bevare den som natur. Det handler dels om de rette aktivitets-hjælpemidler og dels om større viden og bevidsthed hos det omsorgspersonale og fagpersonale, der har stor betydning for mange mennesker med handicap.

Videnscentret har været med til at etablere et netværk af institutioner og personer, der arbejder med friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelser. Sammen med medlemmerne af netværket er vi i gang med at folde ud, hvordan vi kan arbejde med det. Dels ved at finde praktiske eksempler, dels ved at samle og beskrive gode erfaringer og metodikker, som kan formidles til andre, således som det er sket i form af dokumentarfilmen "Vinden i ryggen", der havde premiere i starten af 2015, og som vi forventer det vil ske i form af en kommende hjemmeside om tilgængelighed i naturen og udvikling af grejbanker, hvor mennesker med handicap kan låne specialtilpasset udstyr til at drage på tur i naturen.

Først med det nye

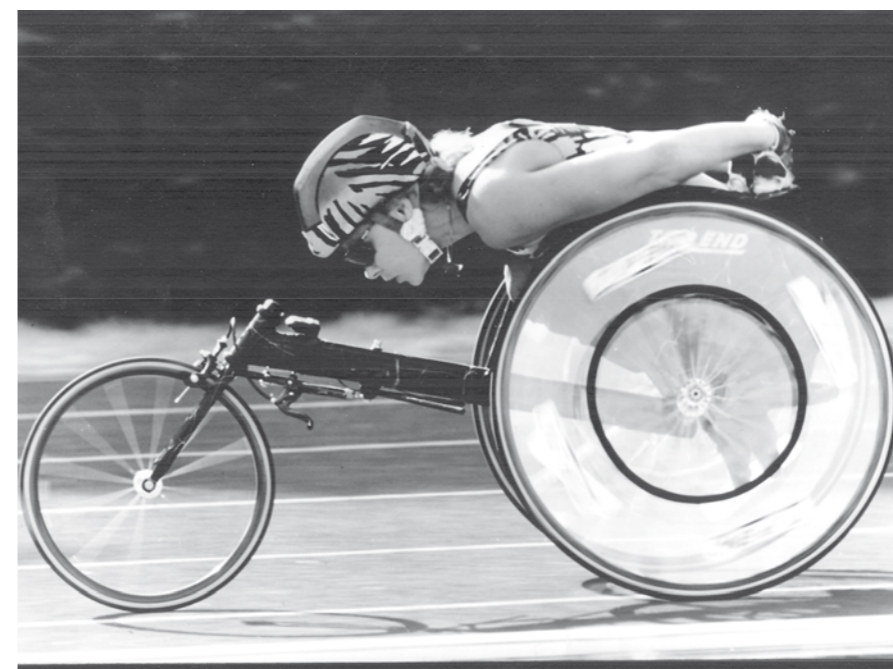
Det er en vigtig pointe for Videnscentret at være hurtigt ude med nye initiativer, når der sker forandringer af vilkår og muligheder af væsentlig betydning for centrets målgrupper. Ny indsigt og ny lovgivning bliver hurtigt til nye vaner, og det gælder derfor om at være hurtigt ude, hvis man vil påvirke udviklingen i den retning, man mener er den rigtige.

Gennemfører projekt "Vinden i ryggen" – en friluftslivstur og dokumentarfilm om friluftsliv for mennesker med funktionsnedsættelser. Planlagt og gennemført i samarbejde med en række af Videnscentrets faste netværk.

Afholder Temadag om idræt for børn med autisme og ADHD på SDU i Odense.

Konferencen Lille indsats – stor værdi – om friluftsliv.

Som for eksempel da fleksjoblovgivningen trådte i kraft 1. januar 1998, var Videnscentret parat og oprettede Danmarks første fleksjob. Da kommunerne efterfølgende viste sig at have svært ved at løfte opgaven med at bevilge og formidle de mange nye fleksjob, der var behov for, var Videnscentret fødsels-hjælper for det første kommunale formidlingscenter for job på særlige vilkår, Fleksgruppen i Helsingør,

som efter datidens normer og målt på antallet af etablerede job var en kæmpe succes.

Efter en årrække med dansk krigsdeltagelse i Irak og Afghanistan kom der i slutningen af 0'erne fokus på de mange hjemvendte veteraner med psykiske problemer i form af PTSD, depressioner og angst. Sammen med Soldaterlegatet tilrettelagde og gennemførte Videnscentret i 2011-12 projekt "Hjem

fra krig – og hvad så?" med deltagelse af 17 hårdt ramte veteraner. Nu, fire år senere, er der langt flere tilbud til gruppen, men "Hjem fra krig – og hvad så?" fremstår stadig som et af de mest vellykkede, helstøbte tilbud, gruppen har fået.

Senest har Videnscentret i samarbejde med Slagelse og Odense kommuner gennemført et udviklingsprojekt, der skal afprøve mulighederne i det nyeste tilbud i beskæftigelseslovgivningen: Langvarige ressourceforløb for borgere med komplekse problemstillinger, som skal løses, før de evt. kan vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Vores erfaringer viser, at ressourceforløb kan være uhyre værdifulde for deltagerne, uanset om de fører til job eller til førtidspension. Vi har haft deltagere, der taler om, at Videnscentrets indsats har "reddet deres liv", og at ressourceforløbet hos os har været "det bedste de nogensinde har gjort!" Det siger mest om, hvor svært det er for borgere med komplekse problemer at få hjælp i et kommunalt system, som i den grad er præget af "silo-tænkning".

Vi mener, at reaktioner som disse udtrykker noget vigtigt om vores tilgang. Vi har bestræbt os på at omfavne den menneskelige kompleksitet. Vi møder folk med en kop kaffe og en vidtåben dagsorden. Vi opbygger tillid gennem samvær og fælles aktiviteter. Vi bruger idræt og kulturelle aktiviteter som nøglen til at genfinde følelsen af glæde og fællesskab. Vi bruger vores faglighed til at åbne verden og skabe kontakter, så folk selv kan træffe deres egne valg. Vi siger til folk, at et handicap ikke er nogen hindring for det du vil. Og det virker!

Udgivelse af rapporten "Aktivt liv for førtidspensionister i Horsens", som samler op på erfaringer fra de tre kurser på ASV Horsens.

Får finansielle udfordringer, da SATS-puljen bliver lagt om og Videnscentrets faste tilskud bortfalder.

Flytter adresse fra Roskilde til Handicap-organisationernes Hus i Taastrup

Postkort

1.

7.

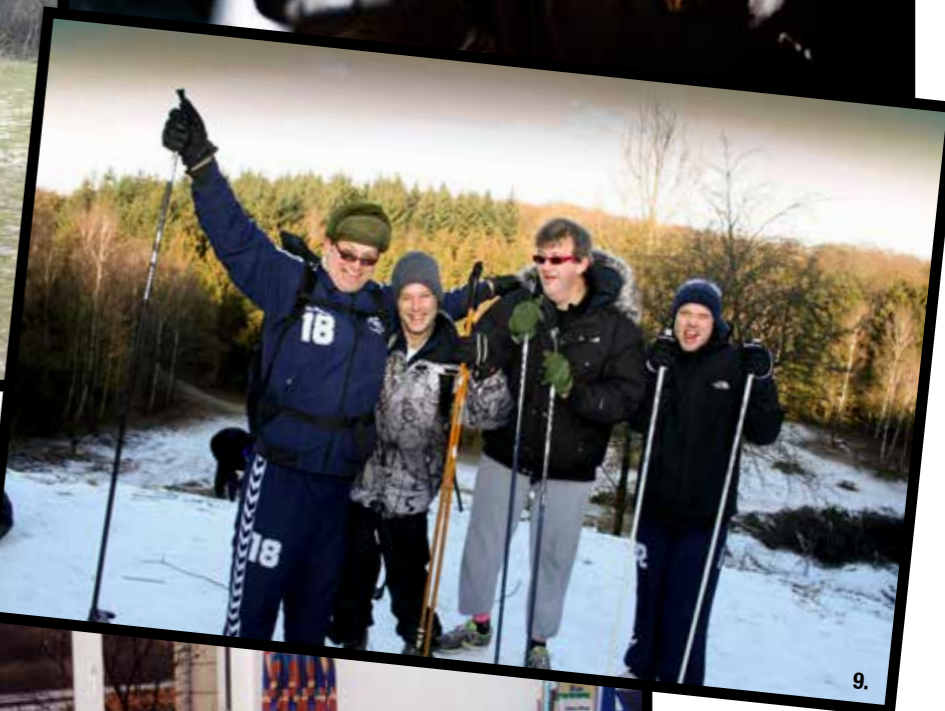
3.

6.

2.

9.

8.

1: Aktiviteter i hallen til den første Nordiske konference i 2004. Siden er konferencen blevet fast hvert 2. år og går på skift mellem Danmark, Norge, Sverige og Finland. Foto: Sonja Iskov

2: Henrik Smed fortæller på Handivid's høring om fleksjob i Folketinget i 2006 om sin kamp tilbage til livet efter en hjerneskade. Hans historie blev til filmen "Jeg er en kriger", som Handivid udgav i 2005.

3: Peter Andersen på arbejde under sin uddannelse som praktisk medhjælper/pedel på Havredal Gl. skole. Peter deltog på kurset "Hvad vil du med resten af dit liv?" som Handivid arrangerede i 2009. Foto: Ulrik Jantzen

4: Et af de allerførste billeder fra Handicapdrættens Videnscenter. Biblioteket er netop åbnet i 1995 – til venstre en ung udgave af Videnscentrets bibliotekar, Nina Holst.

5: Bjarne er aktiv golfspiller efter sin hjerneskade og halvsidige lammelse. Bjarne fortalte sin historie om idrætsdeltagelse i Anne-Meretes Kissows Ph.D.-afhandling fra 2013 om sammenhængen mellem idrætsdeltagelse og deltagelse i samfundslivet. Foto: Anne-Merete Kissow.

6: Døvblinde beboere med fra Blindecener Bredegaard er på tur til Vadehavet med Handicapdrættens Videnscenter i 2006. Foto: Anne-Merete Kissow.

7: Stressramte kvinder laver bevægelse og dans på ASV Horsens, som var samarbejdspartner med Handivid i 2007.

8: Handicapdrættens Videnscenter har i alle år engageret sig i tilgængelighed. I 1996 udgav vi Idrætsanlæg for alle, og i 2009 opdaterede vi med en hjemmeside om tilgængelig idrætsanlæg, www.irfa.dk. Her er det Lotte Perhsson, som er på job som tilgængeligheds-konsulent på Københavns Universitet. Foto: Ulrik Jantzen

9: Friluftsliv er en særdeles værdifuld aktivitet for mennesker med funktionsnedsættelser. Her er det elever på Idrætsskolen for udviklingshæmmede, der træner til Vasa-løbet i 2012.

4.

Vidensdeling og kommunikation

Handicapdrættens Videnscenter har igennem 20 år opsamlet unik viden om idræt og arbejdsliv for mennesker med funktionsnedsættelser samt om tilgængelighed og handicappolitik. En viden, der dels er samlet i medarbejderstaben, men som desuden er samlet fysisk i vores bibliotek, der rummer Nordens største samling af materiale inden for vores arbejdsområde. Al den viden, vi har, deler vi gerne med andre. Både ved at videregive den i kraft af vores arbejde, og ved at stille materialet i vores bibliotek gratis til rådighed for alle.

Desuden driver Videnscentret sit eget forlag, der udgiver fagbøger og pjecer, ligesom vi står bag flere websites som handivid.dk, irfa.dk og vindeniryggen.dk.

Nina Holst, bibliotekar, ansat fra 1995

"Biblioteket er nødvendigt, fordi man her kan få svar på en masse spørgsmål, man ikke kan få svar på andre steder. Vi råder over en unik grundsamling, som ikke findes andre steder. Hos os kan meget store målgrupper som personer med handicap, instruktører, forskere, studerende m.fl. få overblik over, hvad der er skrevet på områderne idræt, arbejdsmarkedet og handicap. Jeg synes virkelig, vi udfylder et hul på videns-markedet.

Det har især været vigtigt for mig, at biblioteket inden for tilpasset idræt og bevægelse – TIB - kommer hele vejen rundt og både dækker fx portrætter og alt op til ph.d. afhandlinger. Vi har et bredt spektrum, så den samling vi har inden for TIB er unik og fyldestgørende. Vi har alt, der findes!"

Bo Therkildsen, kommunikationsmedarbejder, ansat fra 2006

"Uanset hvor jeg møder folk, oplever jeg, at rigtig mange kan relatere sig til det, vi laver. Det vi arbejder med, ER virkelig vigtigt på mange måder og for mange mennesker, både for den enkelte og for samfundet. Og det skal vi sørge for at få fortalt.

Nogle gange er vi langt foran den aktuelle dagsorden. Vi begyndte fx at arbejde med skadede krigsveteraner med PTSD og med ressourceforløb længe før, det var på mediernes dagsorden.

Det gør, at det kan være svært at komme igennem i medierne, fordi de ikke har fokus på det. Så går der et år, og så er der pludselig artikler i aviserne og indslag i tv og radio!"

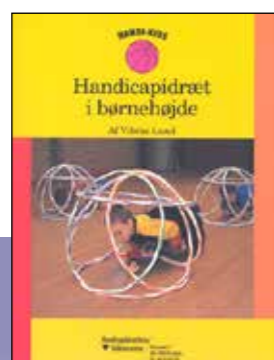
Pernille Weiss, sekretær, ansat fra 2010

"Det der er vigtigt for mig rent personligt er, at folk der henvender sig skal føle sig imødekommet og behandlet unikt og godt. Det kan jeg mærke, når folk ringer eller kommer ind ad døren. At folk føler sig behandlet ordentligt.

For jeg tror, at hvis man har en grund til at henvende sig til os, har man det ikke for godt i forvejen – og har måske haft dårlige oplevelser med at henvende sig til kommuner mm. Vi er ikke første instans, folk henvender sig til. Så når de ringer til os, skal de i hvert fald ikke føle, at de lander i en blindgyde. Derfor er det vigtigt, at vi hjælper folk videre, hvis vi ikke selv kan hjælpe dem. Vi kan kvalificeret pege på andre instanser."

Brug kroppen – træn hovedet
Om idræt for personer med erhvervet hjerneskade.

HandiKids: Handicapidræt i børnehøjde
Inspiration og gode råd om idræt for børn med handicap

Den lærende idræt
Idræt som pædagogisk redskab.

Vi er med
Interviewbog, hvor børn og unge fortæller om deres liv med handicap og idræt

Kroppen som deltager
Antologi om rehabilitering, krop og bevægelse

Arbejde for mennesker
Antologi skrevet af aktører på det rummelige arbejdsmarked

Friluftsliv
16 artikler om friluftsliv for personer med funktionsnedsættelser

Når aktivering bliver spiselig
Om mad som omdrejningspunkt for en beskæftigelsesindsats

Du kan møde Handicapidrættens Videnscenter på mange forskellige måder:

Besøg os fysisk i Handicaporganisationernes Hus,
Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup.
Ring til os på 4634 0000

Skriv til os på post@handivid.dk

Læs artikler og info om os på www.handivid.dk

Eller giv os et like på facebook.com/handivid

Handicapidrættens
Videnscenter

